

Protokół ustaleń Nr 3/91
posiedzenia Rady Ministrów
w dniu 14 stycznia 1991 r.

Obradom - na które przybył Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Wałęsa - przewodniczył Prezes Rady Ministrów Jan Krzysztof Bielecki; uczestniczyli członkowie Rady Ministrów oraz osoby zaproszone, według listy obecności stanowiącej załącznik do oryginału protokołu.

Porządek obrad stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Przewodniczący otworzył obrady o godz. 12.00 witając Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i zgromadzonych.

Na wstępie Prezes Rady Ministrów wyraził zadowolenie z możliwości podjęcia współpracy z członkami Rady Ministrów podkreślając, że podstawą powodzenia Rządu powinien być z jednej strony program akceptowany przez społeczeństwo, z drugiej zaś skuteczność jego realizacji.

Następnie Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej złożył oświadczenie na temat bieżącej sytuacji politycznej, odnosząc się między innymi do sytuacji na Litwie, Łotwie i w Estonii oraz formułując oczekiwania co do wspólnych wysiłków Prezydenta i Rządu na rzecz niezbędnych reform w kraju. Prezydent skierował pod adresem Rady Ministrów życzenia sukcesu.

Pkt 1. Informację na temat przebiegu akcji wojsk radzieckich w Wilnie w dniach 11-14 stycznia 1991 r. - przedstawił Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jerzy Makarczyk, omawiając między innymi uwarunkowania historyczne i polityczne, wiążące się z obecnym stanem stosunków polsko-litewskich i polsko-radzieckich. Członkowie Rady Ministrów wymienili poglądy na temat możliwych do przyjęcia rozwiązań politycznych oraz celowości i potrzeby wydania przez Rząd Oświadczenia, a także sformułowania stanowiska w formie komunikatu z obrad.

O godz. 14.30 przewodniczący zarządził przerwę. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej opuścił salę obrad.

O godz. 17.30 Prezes Rady Ministrów wznowił obrady. Opinię na temat sytuacji na Litwie przedstawił Minister Spraw Zagranicznych.

Rada Ministrów, po dyskusji, biorąc pod uwagę prawno-międzynarodowe aspekty omawianych wydarzeń oraz ich wymiar moralny:

- 1) zaakceptowała oświadczenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 11 stycznia 1991 r. w sprawie sytuacji na Litwie,
- 2) w drodze głosowania - jednogłośnie przyjęła oświadczenie, stanowiące załącznik nr 2 do protokołu,
- 3) uznała za konieczne wydanie komunikatu prasowego w sprawie:
 - a) stosunków oficjalnych z legalnie wybranymi organami Republiki Litewskiej,
 - b) wezwania ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Moskwie na konsultacje,
 - c) popierania przez organy administracji rządowej wszelkich form pomocy humanitarnej dla ludności Litwy,
 - d) utworzenia w Ministerstwie Spraw Zagranicznych międzyresortowej grupy specjalistów, zajmującej się - pod przewodnictwem Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych - analizą sytuacji i formułowaniem propozycji w związku z rozwojem wydarzeń w republikach bałtyckich; do składu grupy przedstawiciele zgłoszą Ministrowie: Szef Urzędu Rady Ministrów, Transportu i Gospodarki Morskiej, Łączności, Obrony Narodowej, Współpracy Gospodarczej z Zagranicą i Sprawiedliwości. Do prac grupy zaproszony zostanie przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) zwróciła się do społeczeństwa z apelem o zaniechanie sprzecznych z prawem działań skierowanych przeciwko placówkom ZSRR w Polsce,

- 5) zobowiązała Ministra Spraw Wewnętrznych do spowodowania wzmożonej ochrony placówek dyplomatyczno-konsularnych ZSRR w Polsce oraz innych obiektów, mogących stać się przedmiotem zamachu ze strony demonstrantów lub jakiegokolwiek prowokacji politycznej,
- 6) zobowiązała Pełnomocnika Ministra Spraw Wewnętrznych do Spraw Uchodźców do opracowania i przedstawienia Radzie Ministrów informacji o najważniejszych problemach migracji obywateli państw obcych na teren Polski i pracach prowadzonych w tej sprawie.

Pkt 2. Informację na temat sytuacji politycznej i wojskowej w rejonie Zatoki Perskiej - przedstawił Minister Obrony Narodowej.

Rada Ministrów - po zapoznaniu się z materiałami filmowymi obrazującymi stosunek sił zaangażowanych w konflikt oraz przewidywane warianty rozwoju sytuacji - przyjęła informację do wiadomości, wyrażając zaniepokojenie w związku z niepowodzeniem dotychczasowych negocjacji pokojowych, prowadzonych zgodnie z rezolucjami Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Pkt 3. Prezes Rady Ministrów:

- 1) zobowiązał ministrów do opracowania i przedstawienia, za pośrednictwem Ministra-Szefa Urzędu Rady Ministrów, w terminie do dnia 25 stycznia 1991 r., resortowych programów działań na okres do końca I kwartału 1991 r., uwzględniających w szczególności priorytetowe zadania legislacyjne,
- 2) zaproponował Radzie Ministrów uzupełnienie składu Prezydium Rządu o osobę Ministra-Szefa Urzędu Rady Ministrów Krzysztofa Jana Żabińskiego.
- 3) zobowiązał Ministra Pracy i Polityki Socjalnej do opracowania i przedstawienia Radzie Ministrów, w trybie pilnym, koncepcji skoordynowanego międzyresortowo prowadzenia negocjacji ze związkami zawodowymi w warunkach napięć społecznych,

Rada Ministrów zaakceptowała przedstawiony wniosek,

4) uznał za niezbędne:

- a) dokonanie przez ministrów, w trybie pilnym, przeglądu struktur organizacyjnych w podległych im urzędach oraz do przedstawienia, w porozumieniu z Ministrem-Szefem Urzędu Rady Ministrów, konkretnych propozycji i wniosków, zmierzających do zlikwidowania ewentualnych przerosłów kadrowych i strukturalnych,
- b) powiadomienie przez ministrów, za pośrednictwem Ministra-Szefa Urzędu Rady Ministrów, z odpowiednim wyprzedzeniem o planowanych służbowych wyjazdach zagranicznych,
- c) odbycie przez ministrów w najbliższym czasie, w porozumieniu z Ministrem-Szefem Urzędu Rady Ministrów, spotkań w terenie z przedstawicielami załóg pracowniczych i społeczności lokalnych,
- d) funkcjonowanie systemu umożliwiającego całodobową łączność Prezesa Rady Ministrów z członkami Rządu,
- e) odbywanie posiedzeń Rady Ministrów w stałym terminie - we wtorki (początek obrad o godz. 12.00),
- f) powierzenie, do czasu powołania Sekretarza Rady Ministrów, wykonywania obowiązków wiążących się z tą funkcją Dyrektorowi Biura Prawnego Urzędu Rady Ministrów Maciejowi Granieckiemu.

Pkt 4. Minister Obrony Narodowej zapoznał Radę Ministrów z trudną sytuacją finansową p.p. BUMAR-ŁABĘDY.

Rada Ministrów zdecydowała o konieczności rozpatrzenia sprawy, w trybie pilnym, przez Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Finansów, w porozumieniu z Ministrem Przemysłu.

Pkt 5. Rada Ministrów, na wniosek Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Finansów, rozpatrzyła i po dyskusji przyjęła w drodze głosowania - jednogłośnie - uchwałę Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Zadłużenia Zagranicznego.

Pkt 6. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej poinformował Radę Ministrów o planowanej podwyżce płac pracowników Polskich Kolei Państwowych oraz o występujących nadal zagrożeniach strajkowych.

Rada Ministrów przyjęła informację do wiadomości oraz zobowiązała Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej do przedstawienia propozycji w sprawie przeciwdziałania zagrożeniom strajkowym.

Pkt 7. Propozycje w sprawie organizacji prac Rady Ministrów - przedstawił Minister-Szef Urzędu Rady Ministrów, zwracając się do ministrów z prośbą o:

- 1) zgłoszenie, w terminie do dnia 21 stycznia 1991 r., propozycji ewentualnych zmian w rozwiązaniach prawnych ujętych w uchwale nr 160 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1987 r. w sprawie regulaminu prac Rady Ministrów i Prezydium Rządu (Monitor Polski Nr 38, poz. 331 i z 1988 r. Nr 32, poz. 289); przy wykorzystaniu tych propozycji Sekretarz Rady Ministrów przedstawi Radzie Ministrów, w trybie pilnym, projekt nowelizacji uchwały,
- 2) kierowanie się w toku opracowywania resortowych programów pracy, w szczególności, tezami exposé Prezesa Rady Ministrów oraz wnioskami z dyskusji plenarnej w Sejmie w dniu 11 stycznia 1991 r.; przedstawione programy staną się podstawą opracowania przez Sekretarza Rady Ministrów programu prac Rządu na najbliższy okres,
- 3) przestrzeganie przez ministrów i ich przedstawicieli w toku prac parlamentarnych zasady jednolitego prezentowania uzgodnionego stanowiska Rządu; problemy współdziałania Rządu z Sejmem zostaną omówione podczas planowanego posiedzenia Prezydium Sejmu i Prezydium Rządu.

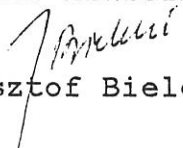
Rada Ministrów zaakceptowała przedstawione propozycje.

Pkt 8. Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Finansów - powiadomił członków Rady Ministrów o planowanych od dnia 1 lutego 1991 r. podwyżkach opłat za ogrzewanie mieszkań i dostawę ciepłej wody oraz o konieczności przygotowania, w trybie pilnym, kompleksowych autopoprawek do projektu ustawy budżetowej na 1991 rok.

Rada Ministrów przyjęła informację do wiadomości.

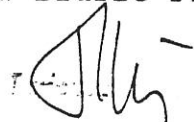
Przewodniczący zakończył obrady o godz. 19.00.

PREZES RADY MINISTRÓW

Jan Krzysztof Bielecki

Opracowano

w Biurze Prezydialnym URM

1/34jp

O ś w i a d c z e n i e

Rządu Rzeczypospolitej Polskiej

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej z głębokim niepokojem dowiaduje się o stosowaniu przymusu, łącznie z użyciem wojska, wobec różnych instytucji publicznych oraz osób cywilnych na Litwie. Są zabici i ranni. Tego rodzaju działanie spotyka się z potępieniem i sprzeciwem Polaków wyrażających swą solidarność z narodem litewskim. Polska popiera aspiracje narodu litewskiego. Nadzieje świata, w tym również Polski jako sąsiada ZSRR, związane są z ideą przebudowy w ZSRR i z ideą jedności europejskiej. W chwili obecnej nadzieje te zostały wystawione na ciężką próbę. Narasta niebezpieczeństwo odwrócenia korzystnego biegu wydarzeń na wschodzie naszego kontynentu.

Polska uważa, że zachowanie pokoju, tolerancji i przyjaznych stosunków w naszym regionie jest sprawą podstawową. Wszelkie konflikty i kwestie sporne powinny być rozstrzygane bez użycia siły, przy pomocy środków pokojowych, w szczególności poprzez rozmowy i rokowania zainteresowanych stron.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej apeluje o przestrzeganie ducha i litery paryskiej karty nowej Europy i innych uchwał Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Poszanowanie i skuteczna realizacja praw człowieka i narodów są niezbędne w celu umacniania pokoju i bezpieczeństwa między wszystkimi państwami europejskimi.

Załącznik nr 1

do protokołu ustaleń nr 3/91
posiedzenia Rady Ministrów
w dniu 14 stycznia 1991 r.

1. Informacja na temat przebiegu akcji wojsk radzieckich w Wilnie w dniach 11-14 stycznia 1991 r.

Przedstawił: Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jerzy Makarczyk

2. Informacja na temat sytuacji politycznej i wojskowej w rejonie Zatoki Perskiej

Przedstawił: Minister Obrony Narodowej

3. Zobowiązania dla ministrów

4. Informacja na temat trudnej sytuacji finansowej p.p. BUMAR-ŁABĘDY

Przedstawił: Minister Obrony Narodowej

5. Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Zadłużenia Zagranicznego

Przedstawił: Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Finansów

6. Informacja o planowanej podwyżce płac pracowników Polskich Kolei Państwowych oraz o występujących nadal zagrożeniach strajkowych

Przedstawił: Minister Transportu i Gospodarki Morskiej

7. Propozycje w sprawie organizacji prac Rady Ministrów

Przedstawił: Minister-Szef Urzędu Rady Ministrów

8. Informacja o planowanych od dnia 1 lutego 1991 r. podwyżkach opłat za ogrzewanie mieszkań i dostawę ciepłej wody oraz o konieczności przygotowania kompleksowych autopoprawek do projektu ustawy budżetowej na 1991 rok

Przedstawił: Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Finansów